

Politika korištenja resursa i kružnog gospodarstva

	POLITIKA KORIŠTENJA RESURSA I KRUŽNO GOSPODARSTVO	OB PK/09
		Revizija: 1
		Datum: 26.11.2025.

Sadržaj

1. Područje primjene, odgovornosti i dostupnost politike	3
2. Značajni učinci, rizici, prilike i pokazatelji	4
3. Načela politike	5
3.1. Načela kružnog gospodarstva	5
3.2. Načela gospodarenja otpadom	5
4. Ciljevi	5
4.1. Opći ciljevi	5
4.2. Priljevi sredstava, uključujući iskorištavanje resursa	5
4.3. Odljevi resursa povezani s proizvodima i uslugama i otpad	6
5. Mjere za praćenje uspješnosti politike	6
5.1. Priljevi sredstava, uključujući iskorištavanje resursa	6
5.2. Odljevi resursa povezani s proizvodima i uslugama te otpad	6
6. Ljudski i financijski resursi za ispunjavanje ciljeva kružnog gospodarstva	7
7. Uključivanje značajnih dionika u izradu i ažuriranje politike	7
8. Povezanost s politikama upravljanja ostalim čimbenicima održivosti ... Error! Bookmark not defined.	

	POLITIKA KORIŠTENJA RESURSA I KRUŽNO GOSPODARSTVO	OB PK/09
		Revizija: 1
		Datum: 26.11.2025.

1. Područje primjene, odgovornosti i dostupnost politike

Djelatnost:	NKD 2025. – A 03.21 Morska akvakultura - Mrjest, uzgoj, sortiranje, prerada, pakiranje i distribucija bijele mediteranske ribe
Sjedište:	Cromaris d.d. , Gaženička cesta 4b, 23 000 Zadar Cromaris Italia Sr.L. , Via delle Industrie n 2/1 31032 Casale sul Sile TV, Italia
Kontakt za pitanja povezana s politikom:	E-mail: info@cromaris.hr
Politiku izradila:	Rukovoditeljica ESG, Financije
Politiku odobrio:	Član Uprave i direktor Financija
Odgovorna osoba za provedbu politike:	Predsjednik Uprave
Čimbenici održivosti (materijalne teme) obuhvaćene politikom:	- Priljevi sredstava, uključujući iskorištavanje resursa - Odljevi resursa povezani s proizvodima i uslugama - Otpad
Metodologija:	- Vlastita receptura riblje hrane - Tehnička dokumentacija uz ambalažu (prema zahtjevima PPWR) - Vaganje nusproizvoda i otpada - Analize ovlaštenih laboratorija
Bazna/ ciljna godina za smanjenje količine otpada i povećanje iskorištavanja nusproizvoda:	- Nusproizvodi iz prerade – godišnji cilj - za hranu za životinje >90% - Mortalitet s uzgajališta – godišnji cilj - oporabiti > 90% - Otpad – ovisi o vrsti otpada
Primjena politike:	Lokacije pod financijskom i operativnom kontrolom: - Mrjestilište Nin, uzgajališta Lamjana, Košara, Lavdara, Kudica, Velo Žalo, Žman i Budava, prerađivačko-distributivni centar u Gaženici, Cromaris Italia, trgovine i ribarnice u Zadru (Fish-point), Zagrebu (2), Rovinju (1) Preku (1) i Viru (1) Značajni dijelovi lanca vrijednosti: - Dobavljači riblje hrane, proizvođači ambalaže, gospodarenje otpadom, kupci i potrošači
Obveze i odgovornosti organizacijskih jedinica u izradi i koordinaciji provedbe politike:	Financije, Istraživanje i razvoj te Komercijalna izvrsnost u suradnji s ostalim organizacijskim jedinicama
Učestalost revizije politike:	Jednom godišnje nakon analize dvostruke značajnosti
Usklađenost politike s Europskim standardima za izvještavanje (ESRS)	Politika je usklađena sa zahtjevima: - ESRS 2 Opće objave - Politike MDR-P – Politike donesene radi upravljanja značajnim čimbenicima održivosti - ESRS E5-1 – Politike povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom
Usklađenost politike sa značajnim klimatskim globalnim, EU i RH strategijama, akcijskim planovima, zakonskim propisima te uvedenim certificiranim sustavima	Politika je usklađena sa značajnim zahtjevima: - Novog akcijskog plana za kružno gospodarstvo COM(EU) 2020. - Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/21 i 142/23) - Uredbe (EU) 1069/2009 o nusproizvodima i strvinama životinjskog podrijetla (ver.14.11.2019.) - Uredbe (EZ) 767/2009 o stavljanju na tržište i korištenju hrane za životinje (ver. 26.12.2018.) - Uredbe (EU) 1380/2013 o zajedničkoj ribarstvenoj politici (ver.1.1.2023.) - Standardom Vijeća za nadzor akvakulture – ASC Brancin, Orada i Hama - Standardom GLOBALG.A.P. Integrated Farm Assurance for aquaculture - Standardom ISO 14001:2015 za upravljanje zaštitom okoliša - Uredbe (EU) 2018/848 o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda (br. 25.3.2025.) i Bio Suisse
Značajni zakonski propisi s kojima će se usklađivati poslovanje:	Uredba (EU) 2025/40 o ambalaži i ambalažnom otpadu
Dostupnost politike:	Objavljena na hrvatskom i engleskom jeziku na mrežnim stranicama: - https://cromaris.com/hr/politike-odrzivosti/ - HRV - https://cromaris.com/sustainability-policies/ - ENG

	POLITIKA KORIŠTENJA RESURSA I KRUŽNO GOSPODARSTVO	OB PK/09
		Revizija: 1
		Datum: 26.11.2025.

2. Značajni učinci, rizici, prilike i pokazatelji

Značajni učinci, rizici i prilike povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom analiziraju se i ocjenjuju u procesu ocjene dvostruke značajnosti za svaku izvještajnu godinu. Za svaki učinak, rizik i priliku određuju se ciljevi, mjere i pokazatelji uspješnosti ispunjavanja ciljeva te učinkovitost provedenih mjera. S rezultatima ocjene dvostruke značajnosti usklađuje se Politika korištenja resursa i kružnog gospodarstva i Strateški plan poslovanja Cromarisa.

Čimbenici održivosti	Učinak/ Rizik/ Prilika	Kratkoročni/ srednjoročni/ dugoročni	Pokazatelji
Priljevi sredstava, uključujući iskorištavanje resursa			
Količina potrošene riblje hrane po toni izlovljene ribe	Pozitivni učinak poslovanja	Dugoročni	Smanjenje intenziteta potrošnje riblje hrane po toni izlovljene ribe u odnosu na 2024. - %
Sastav sirovina za proizvodnju riblje hrane	Pozitivni učinak poslovanja i ulaznog lanca vrijednosti	Dugoročni	Smanjenje udjela ribljeg brašna i ulja iz divljeg ulova u ribljoj hrani u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu - %
Količina plastične PET te papirne i kartonske ambalaže za pakiranje proizvoda	Pozitivni učinak poslovanja i izlaznog lanca vrijednosti	Kratkoročni/ Srednjoročni	Smanjenje udjela PET plastične te papirne i kartonske ambalaže u ukupnoj ambalaži u odnosu na 2025. godinu - %
Promjena zahtjeva za označavanjem ambalaže, reciklabilnosti i udjelu reciklata u ambalaži u izravnom kontaktu s hranom	Politički, pravni i tehnološki rizik poslovanja i ulaznog lanca vrijednosti	Srednjoročni/ dugoročni	Udjel dobavljača ambalaže koji je u izvještajnoj godini pokrenuo aktivnosti za usklađivanje ambalaže - %
Odljevi resursa povezani s proizvodima i uslugama			
Količina nusproizvoda iz procesa sortiranja, prerade i pakiranja ribe koja nije odložena na odlagališta	Pozitivan učinak i prilika za poslovanje	Kratkoročni	Masa i udjel nusproizvoda iz procesa sortiranja i prerade iskorišten za proizvodnju hrane za kućne ljubimce – kg i %
Količina viška ribe nakon narudžbe kupaca i filetiranja prodana kupcima	Pozitivan učinak i prilika za poslovanje	Kratkoročni	Masa viška ribe koja je prodana u Fish-point-u u Gaženici - kg
Otpad			
Količina uginulih riba s uzgajališta (mortaliteta) koja nije odložena na odlagališta	Pozitivan učinak poslovanja	Kratkoročni	Masa i udjel uginulih riba (mortalitet) oporabljene u bioplinskim postrojenjima u ukupnom mortalitetu - kg i %
Količina neopasnog i opasnog otpada koji nije odložena na odlagališta	Pozitivan učinak i prilika za poslovanje	Kratkoročni	Masa i udjel otpada u ukupno proizvedenom otpadu predan na oporabu – kg i %
Količina opasnog i neopasnog otpada koji je odložena na odlagališta	Negativni učinak poslovanja	Kratkoročni	Masa i udjel odloženog opasnog i neopasnog otpada na odlagališta u ukupnom otpadu – kg i %
Reciklabilnost otpadne ambalaže	Pozitivan učinak poslovanja i ulaznog lanca vrijednosti	Kratkoročni/ dugoročni	Udjel oštećene plastične ambalaže koja se vraća dobavljačima ambalaže na materijalnu oporabu (reciklažu) - %
Količina otpada od Cromarisovih proizvoda kod kupaca koji je nije odložena na odlagališta	Pozitivni učinak izlaznog lanca vrijednosti	Kratkoročni	Masa i udjel otpada koji nije odložena na odlagališta – kg i %
Korištenje otpadnih mreža s uzgajališta u drugim industrijama	Pozitivni učinak i prilika za poslovanje	Dugoročni	Masa i udjel otpadnih mreža iskorištenih u drugim industrijama – kg i %

	POLITIKA KORIŠTENJA RESURSA I KRUŽNO GOSPODARSTVO	OB PK/09
		Revizija: 1
		Datum: 26.11.2025.

3. Načela politike

Politika korištenja resursa i kružnog gospodarstva temelji se na načelima kružnog gospodarstva i gospodarenja otpadom.

3.1. Načela kružnog gospodarstva

- a) Održavanje materijala, roba i proizvoda u upotrebi što je dulje moguće
- b) Smanjenje nastanka otpada i onečišćenja
  - i. Otpadom se gospodari u skladu s hijerarhijom gospodarenja:
    - spriječiti nastajanje otpada
    - ponovno upotrijebiti proizvode i predmete za istu svrhu za koju su proizvedeni
    - materijalno oporabiti otpad (reciklirati)
    - energetski oporabiti otpad
    - odložiti otpad na odlagališta, ukoliko ne postoji niti jedna prethodno navedena mogućnost u hijerarhiji gospodarenja otpadom ili bi izazvala nerazumne troškove te prijenos onečišćenja u druge sastavnice okoliša
- c) Aktivnosti i mjere za smanjenje otpada ne smiju imati negativan učinak na sastavnice okoliša – vode, more, tlo i bioraznolikost i društvo – zaposlenike, dobavljače, lokalne zajednice, kupce i potrošače

3.2. Načela gospodarenja otpadom

- a) Onečišćivač plaća – snositi troškove gospodarenja otpadom i plaćati naknade za gospodarenje posebnim kategorijama otpada
- b) Blizina – predavati otpad ovlaštenim tvrtkama za gospodarenje otpadom prema načelu blizine
- c) Sljedivosti – predavati otpad ovlaštenim tvrtkama za gospodarenje otpadom uz Prateći list za otpad (PL-O) i analize otpada kada je to primjenjivo

4. Ciljevi

4.1. Opći ciljevi

- a) Izvještavati o korištenju resursa i poslovanju prema načelima kružnog gospodarstva u izvješćima o održivosti i prema potrebi na društvenim mrežama i u izravnoj komunikaciji s vlastitim zaposlenicima, dobavljačima, lokalnim zajednicama te kupcima i potrošačima
- b) Izračunati i objaviti u izvješću o održivosti ključne pokazatelje uspješnosti za održive djelatnosti i aktivnosti prema tehnički kriterijima za kružno gospodarstvo u skladu s EU taksonomijom kada je to primjenjivo
- c) Analizirati primjenjivost kriterija zelene javne nabave za nabavu značajnih roba, radova i usluga do 2028.

4.2. Priljevi sredstava, uključujući iskorištavanje resursa

- a) Dobavljači riblje hrane osiguravaju usklađenost proizvodnje riblje hrane s EU i hrvatskim zakonskim propisima o proizvodnji i stavljanju na tržište riblje hrane te Cromarisovom Politikom kvalitete riblje hrane

	POLITIKA KORIŠTENJA RESURSA I KRUŽNO GOSPODARSTVO	OB PK/09
		Revizija: 1
		Datum: 26.11.2025.

- b) Kontinuirano optimirati potrošnju riblje hrane po toni izlovljene ribe kako bi se skratio proizvodni ciklus, smanjilo organsko opterećenje mora i morskog dna te utjecaj na bioraznolikost i stanje vrsta
- c) Smanjiti udjel PET plastične ambalaže u izravnom kontaktu s hranom u ukupnoj ambalaži za ≥ 50 posto do 2027. u odnosu na 2025.
- d) Smanjiti udjel papirne i kartonske ambalaže u koju se pakiraju proizvodi u ukupnoj ambalaži za ≥ 50 posto do 2027. u odnosu na 2025.
- e) Kontinuirano pratiti razvoj novih tehnika koji primjenjuju dobavljači ambalaže u cilju povećanja reciklabilnosti i udjela reciklata u ambalaži u izravnom kontaktu s hranom i analizirati njihovu primjenjivost u Cromarisu

4.3. Odljevi resursa povezani s proizvodima i uslugama i otpad

- a) Iskoristiti nusproizvode i oporabiti otpad u najvećoj mogućoj mjeri
  - i. ≥ 90 posto nusproizvoda iz prerade riba predati ovlaštenim tvrtkama za proizvodnju hrane za kućne ljubimce
  - ii. ≥ 90 posto otpada od uginulih riba s uzgajališta (mortalitet) oporabiti u bioplinskim postrojenjima
  - iii. istražiti mogućnost upotrebe ribljih kostiju i ljusaka u proizvodnji gnojiva, farmaceutskoj i kozmetičkoj industriji do 2029.
- b) Kontinuirano istraživati mogućnosti korištenje otpadnih mreža s uzgajališta kao sirovine/ nusproizvoda u drugim industrijama
- c) Odvajati značajne posebne kategorije otpada na mjestu nastanka prema vrsti i svojstvima - papir i karton, plastika, tekstil, električni i elektronički otpad, otpadna ulja, otpadne baterije, akumulatori i otpadni plastični ribolovni materijal te ga predavati ovlaštenim tvrtkama za gospodarenje otpadom
- d) Kontinuirano smanjivati količinu komunalnog otpada i otpada koji se odlaže na odlagališta

5. Mjere za praćenje uspješnosti politike

U nastavku su opisane mjere za praćenje uspješnosti ispunjavanja ciljeva politike za korištenja resursa i kružno gospodarstvo.

5.1. Priljevi sredstava, uključujući iskorištavanje resursa

- a) Jednom godišnje analizirati ciljeve za ulazne resurse i njihovo korištenje te ih uskladiti s novim i promjenama zahtjeva važećih globalnih, EU i RH strategija, planova i zakonskih propisa
- b) Jednom godišnje analizirati pokazatelje uspješnosti ispunjavanja ciljeva za ulazne resurse i njihovo korištenje te ažurirati usklađenost s ciljevima Strateškog plana poslovanja

5.2. Odljevi resursa povezani s proizvodima i uslugama te otpad

- a) Jednom godišnje analizirati ciljeve za izlazne resurse povezane s proizvodima i uslugama te otpad i uskladiti ih s novim i promjenama zahtjeva važećih globalnih, EU i RH strategija, planova i zakonskih propisa

	POLITIKA KORIŠTENJA RESURSA I KRUŽNO GOSPODARSTVO	OB PK/09
		Revizija: 1
		Datum: 26.11.2025.

- b) Jednom godišnje analizirati pokazatelje uspješnost ispunjavanja ciljeva za izlazne resurse povezane s proizvodima te otpad i ažurirati usklađenost s ciljevima Strateškog plana poslovanja
- c) Jednom godišnje informirati proizvođače riblje hrane i ambalaže te tvrtke za gospodarenje otpadom o Cromarisovim ciljevima za smanjenje ugljikovog otiska i prikupiti podatke o intenzitetu emisija za izračun ugljikovog otiska u opsegu 3, najkasnije do 15. veljače tekuće za prethodnu izvještajnu godinu
- d) Ciljanim edukacijama jednom godišnje poticati ključne zaposlenike na smanjenje količine proizvedenog komunalnog otpada

6. Ljudski i financijski resursi za ispunjavanje ciljeva kružnog gospodarstva

U ispunjavanje ciljeva povezanih korištenja resursa i kružnog gospodarstva uključeni su vlastiti zaposlenici, a prema potrebi uključuju se i vanjski stručnjaci. Izvori financiranja mjera su vlastita sredstva, sredstva iz EU fondova i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost primjenjiva za sektor marikulture te zajmovi i krediti banaka.

7. Uključivanje značajnih dionika u izradu i ažuriranje politike

U izradu i ažuriranje Politike korištenja resursa i kružnog gospodarstva značajni dionici uključuju se na temelju rezultata analize dvostruke značajnosti koja se provodi jednom godišnje za svako izvještajno razdoblje. Značajni dionici uključeni u izradu politike su vlasnik, vlastiti zaposlenici, proizvođači riblje hrane i ambalaže, ovlaštene tvrtke za gospodarenje otpadom, značajni kupci i potrošači te auditori sustava upravljanja kvalitetom i okolišem prema normi ISO 14001, Standarda Vijeća za nadzor akvakulture – ASC Brancin, Orada i Hama, EU Organic i Bio Suisse Organic. Načini uključivanja dionika ovise o vrsti dionika, a mogu biti: radionice i sastanci, upitnici, konferencije, stručni i znanstveni skupovi, okrugli stolovi, članstvo u udruženjima, interni i vanjski auditi, elektronička pošta, društvene mreže i ostali primjenjivi načini komunikacije.

	POLITIKA KORIŠTENJA RESURSA I KRUŽNO GOSPODARSTVO	OB PK/09
		Revizija: 1
		Datum: 26.11.2025.

8. Povezanost s politikama upravljanja ostalim čimbenicima održivosti

Politika korištenja resursa i kružnog gospodarstva povezana je s Politikom ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama, Politikom zaštite voda, mora i bioraznolikost, Politikom upravljanja učincima, rizicima i prilikama na društvo te Politikom poslovnog ponašanja. Politika upravljanja učincima, rizicima i prilikama na društvo odnosi se na vlastite zaposlenike, pogodne zajednice te kupce i potrošače, a Politika poslovnog ponašanja na korporativnu kulturu, odnose s dobavljačima i dobrobit životinja.

Politika	Politika ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama
Politika ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama ESRS E1	- 5.2. c) prikupljanje podataka o intenzitetu emisija dobavljača ambalaže i riblje hrane te ovlaštenih tvrtki za gospodarenje otpadom i nusproizvodima za izračun emisija stakleničkih plinova u opsegu 3
Politika zaštite voda, mora i bioraznolikosti – ESRS E3 i ESRS E4	- 4.2. a) suradnja s dobavljačima riblje hrane – sljedivost i održivo podrijetlo sirovina - 4.2. b) smanjenje utjecaja na bioraznolikost optimiranjem potrošnje hrane
Politika upravljanja učincima, rizicima i prilikama na društvo – ESRS S1-S4	- 4.1. a) objava izvješća o održivosti i informiranje zainteresiranih dionika
Politika poslovnog ponašanja ESRS G1	- 4.1. c) uvođenje kriterija zelene javne nabave - 4.2. e) suradnja s dobavljačima ambalaža o mogućnostima proizvodnje ambalaže prema zahtjevima Uredbe EU o ambalaži i ambalažnom otpadu

U Zadru, 26. studenog 2025.

Predsjednik Uprave

Ivan Leko

